

Előfizetési feltételek
 helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Ngész évre 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Egyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:
 □ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség
 és
Kiadóhivatal:
Földes Ede
 könyvkereskedése
 Beth'zn-utca 2. sz. alatt,
 hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adának vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Budapest, 1903. nov. 12.

A harmadik éjjeli ülést is megérte a képviselőház f. hó 13-án virradóra. Elkezdődött csütörtökön és végződött pénteken hajnalban. Szenzációs és secessió dolog volt ez is s különösen a néző publikumnak gyönyörűsége lehetett a villanyfényben uszó remek palota. Lám, hova jutottunk az ellenzék jóvoltából, mely alatt természetesen a Zoltánokat, Gabányiakat s az ehez hasonló extra vagantiákat kell érteni; mert Kossuth, Komjáthy, Justh és társai utálják a tuzásokat, melyek Lueger, Wolf és társai hirhelt példáinak csinos másolatai, természetesen a „nemzeti jogok,” a „nemzet lelkének megnyilatkozása,” a „szólásszabadság” hangzatos frázisai czime alatt jelenetve. Nincs józanul gondolkozó magyar politikus, a kinek kedve telnék a kiforszírozott határozatokban és az ilyen határozatok meghozatalára — a házszabályok szerint — egyedül alkalmazandó „napirendi” indítványokban. De ha hónapokon keresztül azt látjuk, hogy a nyugodt, békés tárgyalásokra s a szólásszabadság széleskörű gyakorlására számított házszabályokkal — „nemzeti vívmányok” czimén annyira visszaélnék egyesek, hogy annak az ország közviszonyai vallják kárát, még pedig nagyon is érezhetőleg, — akkor igen is kötelesség, nemcsak jog, éppen a házszabályok keretében, a törvényes rend és alkotmányos szabadság érdekében szigorubbant lépni fel, természetesen viselve is a felelősséget.

SZEMLE.

Országgyűlés. Gr. Tisza miniszterelnök f. hó 12 én azon beszédeben, melylyel az ujonczjavaslat tárgyalását indítványozta, ezen emlékeztetés szavakat mondotta: „Az ellenzék részéről ma intettek itt engem, hogy ne

lépjek az abszolutizmus útjára. Mindenki tudja, hogy abszolutizmust most csak egy körülmény hozhatja ránk, még pedig az, ha a mi kezünk közt összetörök a magyar alkotmány. Az urak nem tudják, hogy mit cselekszenek. Nekünk pedig kötelességünk felnyitni a nemzet szemét az önök gyerekes csinyjei előtt.” (Lelkes éljenzés.) Nov. 13-án Nyiry Sándor honvédmíniszter szólalt fel a Ház általános érdeklődése közben. Kijelenté, hogy a honvédelmi tárczát szeretettel és a honvédség iránt minden magyarban hagyományos lelkesedéssel fogja vezetni. Hazaszeret, királyhűség, törvénytisztelet lesznek iránymutatói. (Általános éljenzés, taps.) A miniszterelnök katonai programjáért felelősséget vállalt. Ha az ellenzék garanciát ker a program megvalósítására, garancia erre a kormány, mely az illetékes tényezők hozzájárulásával előterjesztette a programot. Ezt szóló szerint ösztönöz, becsületesen meg fogja valósítani. A javaslatot elfogadásra ajánlja. Ezek várják szabadulását a katonaságtól, ezek vannak bizonytalanságban, mert ha most soroznák, a jelen év az ujonczoknak beszámítatik. Mint hazafi appellál a tuloldal hazafiságához: ne akadályozzák a javaslat megszavazását. (Lelkes éljenzés jobbról, mely beszéd közben is sűrűn hangzott fel.)

A tisztviselők fizetésrendezése. Tisza gr. belügyminiszter, ki programbeszédében ösztönöz és férfias nyíltsággal kijelentette, hogy a tisztviselők fizetésének rendezésénél nem lehet figyelmen kívül hagyni a közigazgatás tisztviselőit és a felekezeti iskolák tanárait sem, körrendeletet intézett a vármegyékhez, melyekben sürgős kimutatást kér a vármegyei tisztviselők javadalmairól és szolgálatáról. Ez a sürgős eljárás arra a határozott szándékra vall, hogy a tisztviselők javadalmának revíziója az egész vonalon egyszerre valósuljon.

A honvédmíniszter körrendeletet bocsátott ki, melyben az idejű fősorozás kezdetét nov. hó 23-ra tűzte ki abban a reményben, hogy a képviselőház f. hó 15-ig megfogja szavazni az ujonczjavaslatot. Ez esetben a visszatartott harmadéveseket meg karácsony előtt haza lehetne küldeni; az ujonczok pedig, mivel szolgálatuk még a folyó évben kezdődnek, a véderőtörvény értelmében az általános legénységi változásnál, tehát három hóval a harmadig év lejártá előtt szabadsághozhatók lennének.

Uj párt. Ez a neve annak a pártnak, melyet br. Bánffy Dezső a napokban Kolozsvárott megalkotott s melynek manifesztumát a lapokban közzétette. Az új párt, mely végső céljának valija „egységes magyar nemzeti állam létesítését”, az 1867-iki kiegyezés alapján áll s kormányképes ellenzékot alkotna. Önálló vámtérület, önálló nemzeti bank, a városoknak állami segítsége, a választói jog kiterjesztése s a kerületek új beosztása, a magyar nyelv behozatala a hasereg vezényletében s a katonai adminisztrációba, a katonaságnak a magyar alkotmányra való felesketése, a külső képviseletben a paritás keresztülvitele: ezek a főbb pontjai Bánffy br. programjának. A magyar állam fejlődésének és erősödésének messzire néző prospektusát nyújtja ez a program, mely magában foglalja a magyar nemzeti törekvéseknek legértékesebb ideáljait. Mint politikai programnak értékét azon erő mértéke szerint kell mérlegelnünk, a mely erőt, bizalmat és lelkesedést a nemzetben, az akadályok elhárítására és a kellő tekintély érvényesítésére, felkeltenie s egyesítenie sikerül.

Közbiztonság.

Lapunk mai számának vegyes hírei közt két vakmerő betörés olvasható, melyet ismeretlen emberek a Tó utcában elkövettek.

Megdöbentett beannunket az esemény hire; de valami nagyon nem csodalkoztunk, mert az utóbbi években volt elég alkalmunk hozzászokni az ilyen meglepetésekhez.

Nem is említve azt a sok tüzesetet, mely városunkat egy év óta látogatja s melyet szokásos könnyelműségünkkel olyan könnyen hajlandók vagyunk a véletlennek tulajdonítani: emlékezzünk csak vissza, hogy városunk közepén, a Kossuth-utcában milyen szomorú tapasztalatokat kellett közbiztonságunk felől szereznünk.

Bizonyára nálunk is megvannak azok a szokásos intézkedések, melyek a városi lakosok élet- és vagyonbiztonságát védeni vannak hivatva. Bizonyosan tart a

vagyon mind a lányé, annak az öröksége. Mit is gádzalkodjék a leendő urával, ha nem bir megférni vele. Ismerem azt az asszonyt. Olyan erkölce van, amely el nem viselheti annak a korhelynek a gondolkodását. Mert nem kell hiúni az ilyen gyors megtérésben. Persze, elkábitotta a lánya szépsége, megtörte a vétek sulya amikor saját vére dobott rá követ. Ez mind csak gyöngegeség . . . Nem bízom az állhatatosságában . . . Az ilyen alkoholisták és kártyajátékosok pillanatnyi benyomás embere . . . Beteg ember, akit kurjába kell venni . . . Majd én leszek az orvos . . . Csak jöjjön ide mellém . . . a konyak-gyárba . . . Adok neki foglalkozást, jó fizetést . . . még embert csináltak belőle — ha lehet!

Gogola úr csöppet se reménykedett, hogy terve meg is valósul. Ezt azonnal látta, amikor másnap és harmadnap báró Ringhof előtt is kifejtette a jó útra térítés okos programját. Az elérzékenyedett báró kissé zavartan hallgatta a jó tanácsokat és mindenbe beleegyezett, oly mohón, oly örömmel, hogy Gogola úr a fejét rázta.

Már kitűzték az esküvőt . . . már közeledett a lakodalom napja, már be kellett volna lépni a bárónak a konyakgyári irodába, amikor hirtelen eltűnt, anélkül, hogy búcsút mondott volna bárkinek.

Tudakozódtak utána Bécsben, Budapesten . . . Sehöl semmi nyoma.

— Bizonyosan Amerikába ment! — vélekedett Gogoláné.

— Az ám! Hisz ott dolgoznia kellene! — vágta oda Gogola úr.

Csak hónapok mulva jött hír, hogy Romániában folytatja kalandos életét. Később maga is írta, hogy soha többé vissza nem jön . . . Ne várják . . . Tekintsek halottnak.

Maga Rudi vitte el a levelet Gogola úrnak.

TÁRCZA.

Ismét . . .

Ismét egy sugárt látok;
 A szív, jaj — nem pihen!
 Ismét ujul az átok;
 Hallgass botor szívem!
 Ne szülj több csalfa álmod,
 Elég volt, állj meg itt.
 Ne költsd fel a kebelnek
 Emészto vágyait . . .

Tanuld meg a lemondást,
 Boldogságot ne várj;
 Sorsod: a boldogok közt,
 Hogy megátkozva járj.
 Sorsod: a boldogok közt
 Légy komor, idegen.
 Altassd el magadat,
 Hallgass botor szívem!

Nézlek . . .

Nézlek, s lelkemnek egy hurja rezdül
 És hallok édes bűvös dallamot.
 Szememre mintha rózsás felleg szállna:
 Megujul lelkem sok-sok régi álma
 És újra él, mi már már halva volt.

Szívem mélyében édes fájó érzés,
 Szerelem kél, a multnak bámultan;
 Remény éled és mig csodálva nézlek,
 Körülrajongnak színes álmoképek,
 Tündérvirág varázsa száll reám.

Toivaly Géza.

Együtt maradunk.

Elbeszélés.

Írta: Beppo.

S amig beszélt mind merevebben nézte a magas, lúszke hajadont . . . És minél tovább nézte, hangja mindjobban megcsuklott . . . Már kapkodott szavak után . . . Azt se tudta mit mond . . . Elfelejtett haragot, panaszt . . . Már csak a tekintete beszélt . . . az elboruló tekintete . . . mely odatapadt a gyönyörű leányra . . .

Honka riadtan nézte a mindjobban összeroskadó embert, kit hirtelen eltag a szégyen és lesóti szemét előtte, a saját lánya előtt. Sohase beszélt vele . . . nem is igen áttá . . . éveken át alig tudott is róla, az apjáról és most előtte áll . . . most megvetésével akarta sújtani . . .

Tekintetük újra találkozott . . . Aki nem bírta elviselni a másét, az a báró volt . . . Elfordult, el is fődte tenyerével a szemét . . . A szégyen, ez a becsületes érzés, mely régen kiveszett a lelkéből, ez rohanta meg kajánul és nem bírta annak az ártatlan, tiszta, bájos gyermeknek, a saját gyermekének arcában tekinteni . . .

Honka lelkében is valami csodás sejtelen támadt e percbe . . . Úgy érezte hogy fel kell kiáltania, látva ezt a nyomorult embert, akinek életét köszönheti. Oda lépett hozzá közel és megragadta kezét:

— Atyám! Miért akarod, hogy boldogtalan legyek?

— Honkám! Lányom! Gyermekem!

És a megtört ember leroskad a gyermeke előtt.

V.

A tervvel hamar készen voltak mindnyájan. Gogola úr nem ismert trefát semmiben. Ó maga vette kezébe a dolgot, a fiút, Honkát és első sorban a bárót.

— Hadd esküdjének meg! De ha Flóra nem bízik benne s ha nem iratja rá a Lankás-majort: jól teszi, a

mi rendőrségünk is nappali és éjjeli őrszolgálatot az egész városban, de főképpen oly részeken, melyek köztudomásszerűleg leginkább veszélyeztetve vannak. Bizonyosan szigorú lelkiismeretességgel felügyelnek arra, hogy városunkban ne tartózkodhassék egyetlen idegen sem, akár utazó, akár csavargó legyen az. A kiról főtelességszerű tudomással a rendőri hatóság nem bírna.

Azt sem akarjuk kétségbe vonni, hogy a rend és közbiztonságra vonatkozó údvös törvények és intézkedések a kellő eréllyel és tapintattal vegrehajthatnak.

És mégis gondolkozóba ejt bennünket az a szomorú valóság, hogy soha egyetlen betörésnek, tolvajlásnak, gyújtogatásnak tettesét megkapni nem sikerült.

Megszoktuk már, hogy egy-egy vizsgálat sikertelensége esetén kaczagva emlegessük a rendőrség tehetetlenségét.

De, bocsánatot kérünk, hogy a derűtlenségbe komoly szót is vegyitünk, a rendőrséget a város polgársága tartja feun; és pedig nem azért, hogy bennünket mulattasson, hanem hogy ügyesen és erélyesen etávolítsa on vagy orvosoljon a városi közbiztonságot fenyegető minden veszedelmet.

Ha a rendőrség mai szervezetében ezen fontos cél megvalósítására nem elég, vagy nem alkalmas: gondoskodni kell arról, hogy kötelességét megfelelően teljesíthesse.

Tudunk példát arra, hogy — midőn a rendőrség elégtelenségét bizonyította — a város közönsége a csendőrséget kérte fel, hogy a polgárok élet- és vagyonbiztonságára való felügyeletben közreműködjék.

Még arra is tudunk példát, hogy, mikor valamely városban nagyon elszaporodtak a közbiztonság elleni merényletek, a város közönsége polgár-őrséget szervezett.

Szóval van módja annak, hogy a városi közönség fontos érdekeiről a mainál jobban gondoskodjunk. Kérdjük az illetékes hatóságokat, hogy ezen ügyet fontolóra venni sziveskedjenek.

Vegyes hírek.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Ludány István váci kir. osz. fegyintezeti gondnokot a nagyenyedi fegyintezethez ellenőrré nevezte ki.

— **Áthelyezések.** A m. kir. igazságügyminiszter Máthé István nagyenyedi orsz. fegyintezeti és Jauer-nigg Virgil budapesti gyűjtőfogházi tisztii irnokokat kölcsönösen áthelyezte — A közoktatási miniszter Ká-

— Atyám! Most már elveszem Ilonkát, még ha törvénytelen is. S ha nem egyezel bele, én főbe lövöm magam!

— Ejha! Teremtette.

S a hidegvérű Gogola úr visszadölt támlásszékebe; amint ott irodájában ült.

— Főbe lövöd magad? Az én egyetlen fiam — főbe löné magát?

— Katonatiszti becsületekre mondod!

De már akkor sikoltozva berontott Gogoláné.

— Megteszi! Lukács! Megteszi! Ó, én tudom: mi a tisztii becsületszó. Irgalmazz neki, Lukács!

Gogola úr megint hamar készen volt a tervével:

Katona tisztii becsületszó? No hát elég volt a katonáskodásból... Egyet modok: kettő lesz belőle! Holnap leveted a huszártitkodat.

— No persze! — sipított fel Gogoláné.

— Nem vagy katonatiszt — folytatta Gogola úr — és nincs becsületszó! Ha polgárember vagy, amilyen a becsületes apád: még el is veheted azt a törvénytelen kisasszonyt... Holnapról fogva üzlettársam leszel a gyárban... beletanítlak mindenbe...

— Ó, Istenem! — rivalgott Gogoláné. Ó, én szerencsétlen anya... Az én fiam, az én dicső apám unokája.

— Csitt!... És — végeztünk...

Gogoláné néhány napra rá már buzgón mentegetőzött vendégei előtt:

— Elvégre bárói vér van Ilonka ereiben... Ha jól meggondolom: büszke is lehetek a menyemre... S ha én nem lehettem báró Ringhof Iván neje, a lánya legalább az én fiam felesége... Katonaver foly az ő ereiben is... Hozzánk illik. Együtt maradunk.

(Vége.)

dárné Dömök Lujza, marosújvári áll. el. isk. tanítónőt az erzsébetfalvi áll. el. iskolához helyezte át.

— **Eszküvő.** Selmezy Jenő f. hó 17-én tartja esküvőjét Paulini Rezső és neje kedves leányával, Elzával.

— **Az erdélyi ref. egyházkerület** mult napokban lefolyt közgyűlésének érdekes mozzanatai közül, azokon kívül, melyeket felsoroltunk, bizonyosan érdeklí egy s más olvasóinkat. Ezek közt első rangú fontossággal bír Hegedüs Sándor indítványa. A részvénytéspekulációk és budapesti házak válságos helyzetbe sodorták az egyházkerület pénzügyeit. Hegedüs most azt indítványozta, hogy a Fonciére, Deli vasut. Első M. szállítási vállalat részvényeitől s a fővárosban szerzett házaktól, mint a melyekkel a befektetett tőke nem helyesen és sikeresen van gyümölcsöztetve, az egyházkerületnek szabadulni kell. Szomorú elégtétel ez azoknak, kik óva intettek egykor az egyházkerület vezérferfiát, hogy a börze- és telekspekulációktól tartózkodjanak.

— **Halálozások.** Pánczél Sándor városi levéltári tisztviselő hosszas betegség után f. hó 12-én 68 éves korában Oláh-Topliczán elhunyt. Temetése ugyanott f. hó 14-én volt. — Besenyey Gábor, Nagy Lajos vendéglős polgártársunk mostohafia, életének 24-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 12-én meghalt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Városi közjavak árverése** volt f. hó 9-én melynek a pénztárra nézve igen öröndetes eredménye volt. Kiadott ugyanis az alsó malom 4580 koronáért, bérleje Fesztinger David, a középső malom pedig Grünfeld Lajosnak 6100 koronáért; a két malomért 1155 k. 20 fillérrel többet kap a város mint eddig. A piaci vásárvám bérlete volt 8400. kiadott újabb 3 évre 9961 kor-ért, emelkedés tehát 1561 korona. ebben a tanács, hogy kinek adja, még nem döntött. Az árverésen különös érdeklődés tárgyat képezte az újonnan felépített és üzembe helyezendő tót-utcai malom kérdése, mely bizonyára a legközelebb megtartandó árverésen szinten szép eredménnyel lesz értékesíthető, amennyiben az új malom két köve nagy költséggel mint-íszit őrlésre is be lesz rendezve.

— **Iskola felszentelés.** Ma, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz Thullner Ernést ág. h. ev. egyházkerületi esperes jelenlétében a helybeli lutheránus elemi iskola új épületének felszentelése, melyet 3/4 10 órakor templomlátogatás és istentisztelet követ. Istentisztelet után egyház-tanács ülés és délután iskolalátogatás és a tanulók előmenetelének vizsgálata.

— **Betörések.** F. hó 12-én sajnos és megdöbbentő kár érte két iparos polgártársunkat. Ugyanis Zabolai Mihály és Daskó Sándor, tót-utcaifalakosok házába eddig ismeretlen emberek betörték, asztalt és fiókos szekrényt feltörték s a két kőműves összes nyári keresményét és nehéz munkával szerzett és megtakarított pénzét elrabolták. Zabolai kára összesen mintegy százhusz. Daskóé kétszáz koronára megy. A rendőrségen a károsultak jelentést tettek; szerfölött kíváncsiak vagyunk, hogy a megindult nyomozatnak lesz-e valami eredménye.

— **Régészeti gyűlés.** Az Alsó-Fehér megyei tört. és rég. tarsulat választmányja f. hó 7-én gyűlést tartott Novák Ferenc polgármester elnökele alatt Gyulafehérvárott. Béjelentetett, hogy a miniszter 800 korona rendkívüli segélyt utalványozott a múzeum berendezésére. Új tagokul felvették: Barcsay Gábor, Csibertics Imre, Faul Bela, Kelen Jakab, Kiss Dénes, Olescher Emil, Pietsch István, Pongrácz Géza, Rass Károly, dr. Varró László. Elhatározatott, hogy a folyton gyarapodó múzeumot kibővítik.

— **Vérezgő verekedés** volt f. hó 8-án este Nagylakon. A gör. kath. iskola építést megnyert vállalkozó két veder pálinkát adott a népnek, melytől sokan megreszegedve, rettenetes verekedést rendeztek. Egy Bartha nevű fiatal embernek az orrcsontját hasították ketté, kinek segítségére apja, Bartha Márton molnár sietett. Ezt agyonverték, sőt meg szegény leányát is, ki apja és testvére segítségére sietett, megsebesítették. Ket magyar legény is kemény ütést kapott, a midőn ezek Dósa Emma birtokosnő istállójába futottak, hogy magukat megmentsék; a reszeg üldözők az istálló ablakait törték be. Nagylakon különben nem a legjobb lábón állhat a közszend dolga, mi abból is kiteszik, hogy Csiky Albert birtokos ablaka alatt lövöldöztek, de a tettest nem sikerült megtalálni. Az említett szomorú végű verekedés hallatára a közsegi előljáróság a marosújvári főszolgabírói hivatalhoz még azon éjjel jelentést küldött, ki a csendőroket kirendelte s hétfőn a járásbíróság kiküldöttjével megindította a vizsgálatot. A főzinkosokat és verekedőket összefogatták és Gyulafehérvárra, a kir. törvényszék fogházába kísértették. Mindenestre szigorú büntetést kell szabni az ily elvadulások meggátolására s ami fő, korlatolni kell a pálinkaivást s a szenvedélyek felkelését.

— **Török A. és Társa Budapest.** Ha körültekintünk a különböző felárusítók között, önkénytelenül a Török-cégünk felöltünk. Nemcsak azért, mert hazánkban a legnagyobb osztályorsjáték-üzlet birtokosa, hanem azért is, mert e cég vevő kiváló szerencsével játszanak. Állításunk megerősítésül csak a legutóbbi hat hónap eredményeire mutatunk rá. Ezen rövid idő alatt nemcsak a 600.000 koronás legnagyobb főüyereményt hanem a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000, több 10.000, 5000 és 2000 koronás üyereményt, és még több sok egyéb üyereményt nyertek e cégnél. Számítalan hálairatot kap e cég szerencsés vevőitől. Ama határtalan bizalom, melyet e céggel szemben a vevők tanúsítanak, a legszeleesebb körökben mindinkább nagyobbodik, mert a nagy közönség ismeri e cég szerencsésjét, korrekt üzletelvéit, pontosságát, titoktartását és a legmesszebbmenő előzékenységet. Enneffogva Török A. és Tsa bankházat Budapest, Teréz-kört 46/b. (főok: Váci-kört 4., Múzeum körút 11., Erzsébet-kört 54.) bárkinek is méltán ajánlhatjuk. A tervezet szerint az I. osztály huzása már a legközelebbi csütörtökön és pénteken, november 19. és 20-án lesz. Az eredeti sorsjegyek árai: egy egész 12.—, egy fel 6.—, egy negyed 3.—, egy nyolczad 1.50 korona. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Tsa bankházához Budapest, mely cézget bárkinek ajánlhatjuk.

Irodalom.

Kincses Kalendárium az 1904-ik esztendőre. Nyolczadik esztendeje már, hogy ilyenkor, a tel közeében megjelenik a legjobb és legtartalmasabb magyar naptárja minden más társától minden ízében különböző Kincses Kalendárium Naptári része a jövő, irodalmi és művészeti része a jelené, s hogy a multakról se feledkeznek meg: hű krónikása a mult esztendő minden jelentős eseményének is. Ez az egyetlen kalendárium, a melyben minden naptári adat megvan, tudományos alaposággal és oly egyszerűséggel, hogy nemcsak az akadémikus, hanem mindenki el tud igazodni rajta. A kronológia ismeretere a Kincses Kalendárium neveli a magyar közönséget, sőt a csillagászat elemeinek és érdekességeinek ismeretere is, mikor írásban és képből megmagyarázza, hogy az új esztendő minden szakában mi mindent lehet látni a csillagos egbolton. A Kincses Kalendárium-nak ambiciója az, hogy rendes penzkezeléshez szoktassa olvasóit; az esztendő minden napjára bőséges rovatot szab, hogy abba bevetelinket és kiadásainkat följegyezzük. Kétségbevonhatatlan valóság, hogy a ki rendesen e pontosan napról-napra följegyezi jövedelmét és kiadásait: rövid idő alatt helyre tudja állítani az egyensúlyt a bevetelék és kiadások között, még ha igen szereny is a jövedelme. A Kincses Kalendárium barátai között igen sokan vannak, a kik ezt maguk is tapasztalták. Az a szelhetvenhat oldal tehát, a mely e czélra van szentelve, nagyon értékes része a Kalendárium-nak. A kalendárium irodalmi része kétszáz oldalra terjed. A mult esztendő krónikája, bár minden eseménynek csak két-három sor jutott, huszonnégy oldalra terjed. E cikkely keretében látjuk a mult év huszonöt legnevezetesebb halottjának arcképét. Az ismeretterjesztő rész egy nagy tanulmányal kezdődik, mely a légköri tűneményeket magyarázza meg és sok érdekes dolgot beszél el arról, hogy mi minden történik a lég nagy oceánjában; a cikkelyt husz kép magyarázza. Kedves olvasmány a magyar művelődés történetének vázlata is, a honfoglalástól kezdve Mátyás király haláláig: régi kulturánknak emlékeit huszonhat képen is megcsodálhatjuk. Igen terjedelmes tanulmány ismerteti meg velünk az európai államok szervezetét, alkotmányát és mai politikai állapotát, sok új dolgot közölve még azzal is, a kinek mestersége a politika. A világtörténelmi ismeretek terjesztését szolgálja Oroszország történetének ismertetése, ötven orosz fejedelemnek és czarnak a történetét. A vallási problémák kedvelői a pogány vallások történetét olvashatják s megbamulhatják a világ nagy pogány-templomainak kepeit. A világirodalom történetéből a leghiresebb prózáirokat ismerteti az új Kincses Kalendárium, Ezüstpól kezdve egész Kipling Rudyardig. A geográfiai részben Amerika, Afrika és Ausztrália 21 fővárosáról közöl tanulmányt és képes, s apróbb cikkelyeket Ázsia és Afrika felfedezőiről, a földkörüli utazásról és a világ száz legnagyobb városáról. A művészetek történetéből az antik Hermes és Dionizosz szobrokat, és a diadaliveket ismerteti az új kalendárium, huszonnyolcz képpel. A nemzetközi kereskedelmi szerződésekről szóló cikkely, mely a jövő esztendőben különösen aktuális lesz, a politikát szolgálja. Egy igen

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES'IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

úgyes kis cikkely a fizika egész rendszerét megismer-
teti olvasóival, a legelemibb dolgoktól kezdve az elek-
tromosság gyakorlati alkalmazásáig; ezt a tanulmányt
31 kép illusztrálja. Egy nagy cikkely az összes Balaton-
parti fürdő- és nyaralóhelyeket ismerteti, a Balaton
térképével és huszonkét nyaralóhely tájképével. E cik-
kelynek az a célja, hogy őszintén tájékoztasson min-
denkit, a ki még nem ismeri a Balatont és ott szándé-
kozik nyaralni. A magyar rovás-írást, melyről oly nagy
irodalmi vita folyt a múlt évben, huszonegy képpel is-
merteti a Kincses Kalendárium, összefoglalva az érde-
kes vita egész anyagát és eredményét. Egy gazdasági
cikkely a juhtenyésztést ismerteti, harmincegy képpel.
A sportrovat, mely az idén az ifjúsági játékoknak van
szentelve, öt új játékot ismertet. Ezeken kívül még
számos kisebb-nagyobb cikkely van a Kincses Kalen-
dáriumban: a gyógyító növényekről szóló tanulmány
harmincznyolc medicinális növényt ismertet, rajzban
és írásban. A gyűrűről és a pipáról egy-egy kis kul-
turtörténeti tanulmány szól, szintén egész sereg képpel.
Az új Kincses Kalendáriumban harmincznyolc nagy
tanulmány és egész sereg apró cikkely van, összesen
hatszázhatvan képpel. Az erős, kemény táblába kötött
1904-ik évi Kincses kalendáriumnak két korona az ára.

Szerkesztői üzenet.

P. I. Megkaptuk küldeményeit. Mihelyt sorra kerülhetnek, közöljük.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALÁN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár részvény-
társaság könyvnyomdájában.

**NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS
PAPÍRÁRUGYÁR RÉSZV. TÁRS.**

NAGYENYED.

Készít: műveket, folyóiratokat, hir-
lapokat, körleveleket, képes
árjegyzékeket, levélpapírokat, falra-
gaszokat, meghívókat, mindennemű
kereskedelmi nyomtatványokat, ♦
könyvnyomdai és könyvnyomdai kivi-
telben. Továbbá postacsomag és üveg-
címkeket, pecsétjegyeket, ragjelző-
keket, porkapszulákat, papírzsákokat,
kötözőpapírokat, és mindennemű ♦
gyógyszerészeti nyomtatványokat ♦
könyv- és könyvnyomdai vagy dombor-
nyomásban szép és olcsó kivitelben.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage)

u. m.: közönséges és hajlított dobozokat stb.

gyógyeszközök, csuklósok és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos
és czérszerű csomagolására első árban szállít.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó
természerű) mert nagyjából ha megnézzük, természetesen nem hoz, ezért
sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsanak alkalmas fajokat
ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a
legkiválóbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a ninosen olyan ház,
melynek fala mellett a legkevesebb gondozással felnevelhető nem
volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb a
legremekesebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna
az egyébre használható részekből. Ez a legálálatosabb gyümölcs,
mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus
bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, a ki ezimét egy leve-
lezőlapon tudatja.

CZIM: Érmelléki első szőlőültvány telep Nagy-Kágya,
u. p. SZÉKELYHID.

599 szám.
1903. végrh.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a ér-
telmében ezennel közzé teszi, hogy a vizaknai kir. járásbírósnak
1903. évi Sp. 288/3 számú végzése, következtében dr. Bordán János
ügyvéd által képviselt Linbek Rudolf javára Brendian Nicolae és
neje ellen 130 korona s járulékaik erejéig 1903. évi október hó 7-én
fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2000 koronára
beesült következő ingóságok, u. m.: 2 1/2 ló erejű gömzodonyu eséplő-
gép, eséplő szekrény szíjazattal együtt nyilvános árverésen eladottnak.
Mely árverésnek a vizaknai kir. bíróság 1903. évi V. 272/2 sz.
végzése folytán 130 korona tökéletesítés, ennek 1903. évi január hó 1.
napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 88 kor. 98 filléren bírői-
lag már megállapított költségek erejéig Alamoron végrehajtást szenved-
ők lakásán leendő eszközölésére 1903. évi november hó 24. napjának
d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly meg-
jegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.
t.-ez. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet
ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfog-
laltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az
1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Vizaknán, 1903. évi okt. hó 29. napján

Eichner Károly,
kir. bír. végrehajtó.

449 1-1

Pályázati hirdetmény.

A nagyenyedi kir. vinczellér-iskolai növendé-
kek élelmezésére 1904. évi január hó 1-től kez-
dőddőleg pályázatot hirdetek. Az élelmezési felté-
telek megtekinthetők naponként d. e. 11 órakor
a vinczellér-iskola irodájában.

A pályázatok a Nagyméltóságú földmívelésügyi
miniszteriumhoz czimezve alant irt igazgatóság-
hoz legkésőbb **november hó 22-ig** nyújtandók be

A nagyenyedi kir. vinczellér-iskola
igazgatóságától.

450 1-2

felvesz a kiadóhivatal:

Földes Ede könyvkereskedése Bethlen-utca 2.

Nagyenyeden és vidékén

LUKÁCS VILMOS

a m. kir. szabad.

OSZTÁLY SORSJÁTÉK

főelárústitója

bankházának osztálysorsjegyei kizárólag csak nálam kaphatók.
Megrendelések posta útján a pénz előleges beküldése, vagy után-
vét mellett teljesítetnek.

Kiváló tisztelettel

Girner J. József fűszerkereskedő
Nagyenyed.

Az I. osztályu sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
à 12.— kor.	à 6.— kor.	à 3.— kor.	à 1.50 kor.

413 6-6

Összes kávé fajokat leszállított áron ajánlom.

Mint bizonyos a legkiválóbb magyar zománcolt bádög-
edényeknek, ol. előnyös árakat értem el, hogy a márvány
zománczu legeszegebb főző-edényeket felére leszállított áron
adhatom el; bárki egy kis csupor vételével (8 kr.) meggyőző-
dhetik az előnyös vétel felől. Kupas fazék vagy lábos 20 kr., 2
kupás 28 kr., legújabb fajta kávéfőzők, egyszerűbb móddal, sokkal
erősebben főzhető a kávé a most érkezett „Non plus ultra“
kávéfőzőkben; nem kell utána töltögetni, mindazonáltal igen
olcsók: **90 krtól** fölfelé — ugyszinté más nemű zománcos edé-
nyekhez hasonló olcsó áron nagy kiváltsátsáiban ajánlok.

A legjobbnak ismert hatású keserűvíz 2-3 napig tart
„**Ferencz József**“ keserűvíz nálam kapható, ugyszintén az
alábbi ásványvizek friss töltésben:

Borszéki horvitz, Bikszádi, Bilinyi, Budai (Ferencz József Loser János horgony
jegyű) **Előpataki, Giesshübl, Karlsbad, Krondorf, Levicoi, Margit, Marienbadi,**
Salvator, Selters, Sztojka, Szobránczi, Parádi keserű, Parádi Arzenes.

Egy 4 szoba, konyha, pincze és melléképületekből álló lakás kiadó.

A híres Regemburgi **állat-táppor**, melynek használata által az állatok
betegségtől megvédve étvágyuk, erejük javul. Tehenek jobb és több tejet
adnak, jobb kedvűek lesznek; disznóknak szarvasmarháknak juhoknak igen
ajánlható biztos övszer. Eredeti ölmözött csomagokban nálam kapható.

Saját gyártmányu sodrony-fonataimat
ajánlom mint legeszegebbet, legolcsób-
bat, legtartósabbat, bármiféle kerítéshez,
ugy szintén önmozott tuskés sodronyt leg-
olcsóbb árban.

BISZTRITSÁNY LAJOS.

Rézgálic, Vermorell permetezők, Raffia szőlőkötöző legolcsóbb árban, kékkő
szőlő és növények permetezésére leszállított áron.

Korona tyukszem és birkeményedés elleni legjobb
tapasz kizárólagos árusítója.

Legjobb hírnevű vizimalmi lisztek raktára.

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatárú üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek ki-
szolgálva.

Képviselek kerestetnek.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYOK!!

Női ruhákat, minden divat szerint

könnyen lehet készíteni az

idomítható derék-vágó készülékkel

a nélkül, hogy előzetesen a szabást tanulni kellene. Ez a készülék minden termethez igazítható.

Egy készülék ára utánvétellel
3 korona

Minden kultur-államban törvényileg védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal
SOPRON.

Képviselek kerestetnek.

430 6-10

GYÜMÖLCSFÁK.

Őszi ültetésre ajánlunk minden fajta gyümölcsfát, nagy készletek a legjobb fajtákból tömeges ültetésre. Diszfa, gyümölcs-termő-cserjék, boggyógyümölcs, díszsövény, gyönyörű gömbölyű akácok, gyümölcsuj-donságok, alapozások stb. — Kizárólag a legjobb minőségű, egész/séges gyökertű növényeket küldenek a megrendelőnek. A jó minőségért kezességet vállalnak. Gyümölcs-park és kerti berendezések elvállaltatnak. Felvilágosítás gyümölcsügyekben díjtalan.

Katalógus ingyen és bérmentve.

FISCHER és TÁRSAI faiskolák,
NAGYENYED. 300 10-10

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás áru gyűjtemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem-zsebóra, pontosan járó, 3 évi jóállással; 1 valódi goldin vagy nikkell páncél-lánc; 3 drb valódi goldin gyűrű legújabb fazon, simli brilliáttal; 2 legfin. goldin nyakkendő; 2 valódi goldin újdívatu fülöngő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi módszerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkell függelék a láncához. — Nem tetsző kieserlítettik, vagy a pénz visszatérítetik, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.

Mindezen pompás ékszer a horgony-rem-órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPELLNER & HOLZER

óra- és aranyeműk en gros gyári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

70 50-52

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r-t.

Alaptőke: 300,000 korona.

Tartalékalap: 100,000 korona

Eltagad betéteket évi 5%-ra.

Előnyös kölcsönt nyújt betáblázásra.

Kereskedelmi váltókat 6%-al számítol le.

Váltókölcsönt 6 1/2%-ra ad.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 419 jelige alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr. 441 4-50

Kiváló szerencse Töröknél!!

Felülmúlhatatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereségénél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban is a

3 legnagyobb nyeresémet és pedig

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre
a 100.000 „ főnyeresémet a 74366. „ „
a 90.000 „ „ a 109780. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresémet

ut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresémet a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000. i nyeresémet 400.000.

1 a 200.000. 2 a 100.000. 1 a 90.000. 2 a

80.000. 1 a 70.000. 2 a 60.000. 1 a 50.000.

1 a 40.000. 5 a 30.000. 3 a 25.000. 8 a 20.000.

8 a 15.000. 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeresémet és jutalom 14.459.000

korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—;

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. — Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

— t. é. november hó 19-ig —

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzás e napon kezdődik.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46a. I. fiók: Váci-körút 4a.

II fiók: Múzeum-körút 11a. III. fiók: Erzsébet-körút 54a.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa bankháza Budapest

Kérek részemre.....I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén) A nem tetsző törleendő.

Pontos cím:

Kalap, nyakkendő és fehéreneműk.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint Nagyenyeden, Főtér 3 szám alatt létező

férfi, fiu és gyermek kész-ruhák

valamint férfi divat üzletben az őszi és téli idényre mindenféle különlegességek teljes választékban megérkeztek. Ugyazintén

saját szabóműhelylyel

rendelkezem, hol a mai kornak megfelelő szabást tartok, kinek munkája minden magas izlésű igénynek megfelel.

Továbbá raktáron tartok dus választékban mindenféle hazai és valódi angol gyapju szöveteiket, férfi-, fiu- és gyermek-ruhákat, városi bundákat, valamint elismert jó minőségű, kizárólag kézimunka, hazai gyártmányú női-, férfi-, fiu- és gyermek cipőket.

Becsés pártfogását kéri teljes tisztelettel

BERKOVITS BÉLA
NAGYENYED, Főtér 3. szám.

426 4-*

Szolid árak és pontos kiszolgálás.

Bel- és külföldi nagy szövet raktár.

Nagy raktár női-, férfi- és gyermek-cipőkben.